



RYNEK

Słowo „rynek” pochodzi od niemieckiego terminu *Ring* (dosł. „pierścień”), który pojawił się na ziemiach polskich wraz z lokacjami na prawie magdeburskim (jednak niemieckim odpowiednikiem słowa *rynek* jest *Markt* lub *Marktplatz*). *Ring* oznacza specyficzny rodzaj rynku z umieszczonym pośrodku blokiem zabudowy. Na rynku lokalizowano Ratusz – siedzibę władz miejskich – a w jego pobliżu najczęściej także główną świątynię miasta.

Od wytyczenia takiego placu rozpoczynano zakładanie miasta. Gdy w wyznaczonym miejscu zebrała się wystarczająca grupa kolonizatorów, stawiano pośrodku krzyż i wokół odmierzano czworobok, nazywany rynkiem, następnie wytyczano ulice, a całość otaczano wałem dla obrony przed napastnikami.

Rynek w Gostyniu, o powierzchni ok. 1 ha, istnieje od czasów średniowiecza. Jego wielkość, kształt i promieniście rozchodzące się drogi, świadczą o lokacji miasta na prawie magdeburskim. Nie wiemy, jak wyglądała jego pierwotna zabudowa. Z całą pewnością była drewniana. Nie ulega też wątpliwości, że była tu studnia i pręgierz. Przez kilka stuleci Rynek pełnił funkcję handlową i miejsca zgromadzeń mieszkańców. Tu odbywały się cotygodniowe targi oraz jarmarki.

Nie sposób dziś ustalić, kiedy pojawiły się zabudowania w centrum Rynku. Z całą pewnością istniały w 2. połowie XVIII wieku. Były to domy i kramy miejscowych kupców i rzemieślników.

W niedzielę, 15 września 1811 roku wybuchł w Rynku gostyńskim pożar. Spowodowała go nieostrożność stajennego parobka. Pożoga strawiła 53 domy mieszkalne, browar, słodownię i gościniec właściciela miasta – Marcina Węsierskiego z Podrzecza. Pastwą pożaru padły domy położone w północnej części Rynku i przy ul. Młyńskiej, większość domów przy ul. Łaziennej i Zamkowej oraz część domów przy ul. Szewskiej (później Klasztornej, obecnie Jana Pawła II) i przy ul. Kaczej. Przypuszczać można, że pożar powstał w jednym z domów leżących w środku dzisiejszego Rynku. Wiatr północno-wschodni, lub nawet północny – prznosił iskry i palące się elementy głównie ku południowej i południowowschodniej części miasta, zapalając kolejno położone budynki.

Od połowy XIX stulecia zaczęły pojawiać się budynki murowane. Obecna zabudowa pochodzi z przełomu XIX i XX wieku. Dziś Rynek jest reprezentacyjnym placem miejskim.